

Sygn. akt VI Gz 302/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: Małgorzata Florek

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. B.

przeciwko (...).pl (...) w R.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 18 czerwca 2015 r., sygn. akt V GC 862/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 26 stycznia 2015r. zawartym w apelacji pozwany wniósł o zwolnienie go od opłaty sądowej od apelacji, w uzasadnieniu wskazując, iż nie ma dostatecznych środków finansowych na uiszczenie tej opłaty. Do wniosku tego pozwany nie załączył żadnych dokumentów.

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2015r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie oddalił wniosek podając, iż w świetle art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wnioskodawca ma obowiązek wykazać, że jego sytuacja majątkowa nie pozwala na poniesienie kosztów sądowych, w tym zakresie nie jest wystarczające samo oświadczenie, a wniosek pozwanego nie został poparty żadnymi dokumentami.

Środek odwoławczy od powyższego, uznany przez Sąd jako skargę na orzeczenie referendarza, złożył pozwany zarzucając, iż z treści wniosku bezspornie wynika, iż pozwana nie ma dostatecznych środków finansowych na uiszczenie opłaty sądowej od apelacji i dokonanie przez nią opłaty sądowej z uwagi na kondycję finansową, dostępne środki finansowe nie jest możliwe.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 18 czerwca 2015r. utrzymał w mocy postanowienie referendarza argumentując, iż pozwana spółka nie przedstawiła żadnych dowodów dla wykazania przesłanek z art. 103 kpc, a zgodnie z tym przepisem ciężar dowodu okoliczności uzasadniających zwolnienie ciąży na podmiocie wnioskującym.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pozwany zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie przepisów art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez błędną wykładnię tego przepisu i uznanie, że pozwany był obowiązany do przedłożenia dokumentów uzasadniających złożony wniosek o zwolnienie w sytuacji, gdy z normy tego przepisu nie wynika, aby do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych osoba prawna lub jednostka

organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, miała obowiązek przedkładania jakichkolwiek dokumentów. Żalący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie go od obowiązku ponoszenia opłaty sądowej od apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Na mocy art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do zwolnienia pozwanego od uiszczenia opłaty sądowej od pozwu. Pozwany nie przedstawił Sądowi na potwierdzenie zasadności swego wniosku żadnych dokumentów obrazujących sytuację finansową spółki (bilanse, sprawozdania dla celów podatkowych itd), ograniczając się jedynie do twierdzeń w zakresie swej sytuacji finansowej.

Instytucja zwolnienia strony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w polskim systemie wymiaru sprawiedliwości nie jest regułą, stosowana jest w sytuacjach wyjątkowych. Opłaty uiszczane w związku z toczącymi się sprawami sądowymi są dochodem Skarbu Państwa. Zwolnienie z obowiązku ponoszenia opłat jest więc w rzeczywistości kredytowaniem - w tym przypadku - przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą.

Należy podkreślić, iż w myśl art. 103 w/w ustawy podstawą zwolnienia od kosztów sądowych jest wykazanie braku dostatecznych środków na ich uiszczenie, czego, wnioskodawca w niniejszym postępowaniu nie uczynił. Korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku.

Do uwzględnienia wniosku podmiotów wymienionych w art. 103 ustawy o kosztach sądowych nie jest wystarczające powołanie się na okoliczności faktyczne mające wpływ na ocenę, czy strona ma dostateczne środki na pokrycie kosztów sądowych, ale niezbędne jest wykazanie tych okoliczności odpowiednimi dowodami. To na osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej mającej zdolność sądową spoczywać ciężar przeprowadzenia dowodu w tym zakresie (Koszty postępowania cywilnego, Komentarz Andrzej Daczyński Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2010, strona 170).

Nieudokumentowanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną nie można, w świetle art. 103 w/w ustawy, uznać za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest pismem procesowym, powinien więc zawierać przedstawienie opisu kondycji finansowej wnioskodawcy wraz z dowodami na poparcie przytoczonych okoliczności (art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.).

Brak wskazania w art. 103 w/w ustawy sposobu wykazania przez osobę prawną jednostkę organizacyjną podstaw na których opiera ona swój wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie nakłada na sąd obowiązku żądania od osoby prawnej odpowiednich dowodów. Jeżeli zatem podmioty określone w tym przepisie domagają się zwolnienia od kosztów sądowych, to brak jest normatywnych podstaw do wywiedzenia obowiązku sądu działania urzędu, polegającego na żądaniu od strony dodatkowych dowodów świadczących o braku swojej stronie środków na pokrycie kosztów sądowych. ((Koszty postępowania cywilnego, Komentarz Andrzej Daczyński Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2010, strona 170). Stąd skutkiem zaniechania wnioskodawcy w tym zakresie jest oddalenie wniosku, a nie wezwanie do uzupełnienia.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 par. 2 kpc orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)